

İSTANBUL
SANAT BAYRAMI
ART FESTIVAL

2000 YILINA DOĞRU
SANATLAR
SEMPOZYUMU

THE SYMPOSIUM OF
ARTS TOWARDS THE
YEAR OF 2000

İNSAN VE DOĞA DOŞMANI SANAT

Vedat Nedim TÖR

Yapı ve Kredi Bankası, Tepebaşı-Beyoğlu/İSTANBUL

İSTANBUL DEVLET GÖZEL SANATLAR AKADEMİSİ
24 - 28 EKİM 1977 / İSTANBUL

D. baş no = ab 317

Yer no = ab 310

ÇEKÜL KÜTÜPHANESİ

DEMİRBAŞ NO. *016317*

SINIFLAMA NO.

016310

BAĞIŞCI

GELİŞ TARİHİ

TÖR N. V.

İNSAN VE DOĞA DOŞMANI SANAT

İslâmî sanat insan'ı ve Doğa'yı yadsıyan, hattâ İnsan'a ve Doğa'ya düşman bir anlayış ve davranış içinde oluşup gitmiştir. Bu yüzdendir ki, İslâm ülkelerinde plâstik figüratif sanatlar hemen hiç gelişmemiştir. Bunun sonucu olarak da, İnsan ve Doğa sevgisinden yoksun topluluklar türemiştir:

"Kan Davası" yüzünden insanın insana kıyması kuşaktan kuşağa miras kalan bir toplum kanunu, bir toplum ahlâkı halinde, halâ sürüp gitmektedir. Doğa sevgisinden yoksunluk yüzünden de köylerimiz ağaçsız, yeşiliksiz kalmış, ormanlarımız hoyratça baltalanıp yakılmış, erozyon yüzünden de bozkırların sınırları gittikçe yayılıp genişlemiştir.

Sevgi ve Aşk hep şehvi bir seks anlayışı içinde hapsedilmiş ve bir türlü büyük sanat eserlerinin mayası halinde süblimasyona erişememiştir.

"Dayak cennetten çıkmadır" teorisinden güç alan, Sevgi'ye değil, Korku'ya dayanan bir eğitim sistemi de toplumumuza hâkim olmuştur.

İkinci Dünya Savaşı'nda saldırganlığın, acımazlığın en barbar ölçülerde insanlığı kasıp kavurması, en uygar şehirleri yerle bir etmesi sonucunda Batı ülkelerinde de gelişen nonfigüratif, abstre, nonsans, assonans, dissonans gibi sanat akımları "İnsan"ı sanat anlayışının dışına attı. Buna paralel olarak da vurucu, kırıcı, saldırganlık ve hayvanlaştırıcı seks yayınları dünyayı kapladı.

Amansız bir silah yarışı da sürüp gidiyor. Her yıl milyarlar, yarın bütün insanlığı yok edecek, bütün şehirleri, uygarlıkları silip süpürecek total bir savaşın harıl harıl hazırlığı yapılıyor. Güvensizlik ve korku içinde bunalan insanlık da yalın bir çıkarıcılık ve bencilik içinde gününü gün etme peşinde. Korku'nun egemen olduğu, sevgisizleşen batı dünyası da artık süblimasyon yapamıyor. Bu yüzden sanat anlayışı da "İnsan"ı yok eden bir anarşi içinde bocalıyor.

Bütün sanat tarihi boyunca insanlığın övündüğü "insan mihverli" Batı sanatı da şimdi, Doğu ve İslâm Sanatının insansız çukuruna yuvarlandı.

Biz de Batının soysuzlaşmış sanat anlayışını öykünerek, nonfigüratif, abstre, İslâm sanat anlayışını batılı bir cilâ ile yeni bir yaşama kavuşturduk. Oysa ki, Türk sanatkarının klâsik sanatlarda da misyonu, yaratıcı gücünü kullanarak İnsan ve Doğa'ya karşı Sevgi ve Saygıyı yaymak olmalıdır.